

Fønderjylland

Mads Egholm.

Bladet „Schleswigische Grenzpost“ skriver, at Mads Egholm opholder sig i Kongeriget. „Saa fremt han skulde vende tilbage til preussisk Statsomraade, venter en retslig Anholdelse ham for forbudsbrydning Tilbagevenden samt den Vengebøde paa 300 Mark, i Uformuehedstilfælde 4 Ugers Arrest, som der er truet ham med i en Anordning fra Regeringspraesidenten af 18. Oktober 1911.“

Det er nemt at gennemskue Meningen med denne Notits, bemærker „Gleensborg Avis“. Man serger nok for, at Mads Egholm faar den at se. Men naar Landraad Krugander tror med denne Artikel at kunne strænge Mads Egholm fra nogen Sinds at vende tilbage til sin Hjemstavn, tager han uden Tvivl fejl.

Der har i nogen Tid været stille om Mads Egholms Navn. Efter at han den 9. Juli kom ud af Schleswig Kædet, har man ikke hørt meget til hans Sag.

Den kendte Sønderjude S. S. Jensen i Gefing ved Stærbaek oplyser nu i „Mødermaalet“, at Egholm tillige med sin Familie er taget til Danmark, hjulpet dertil af nogle Venner.

Forsølgelsen mod Manden havde nemlig forværet den søge Guitrus Tilstand saaledes, at Familiens Venner ikke turde udtalte hende for nye Sindsbevejelser ved at lade Egholm blive hjemme.

Da Myndighederne ikke har kunnet træffe Egholm hjemme, har de oplyst en Skrivelse paa Døren til hans Hus, hvorefter Egholm opfordres til personlig at afhente et Brev, der henligger til ham paa Amtsforsandens Kontor i Stærbaek.

Man har aabenbart allerede i det sin er en midlertidig Stillehed. Mads Egholm og hans Venner vil sikkert holde ud, til den Sag er løst.

Differne i Kandidatudd. Mere Ting fra de sidste Tid lever ingen Tvivl om, at Dr. Sørensen Landdagskandidatur i Sønderborg-Mønter paa Valgrets denne Gang er saa godt som afgivet. I hans egen Lejr er der grumme ringe Begejstring for den. Skriver „Gleensborg Avis“. Der findes ikke mere noget Sejrs-haab til hans Navn.

Men har aabenbart allerede i længere Tid ledt om en Mand. Her er jo Professor Baumgarten i Kiel bleven nævnt, der er national-liberal, kirkeligliberal og Fredsfor-eningsmand. Saa meget synes at være rigtigt, at en Del Tyskefrindsede har tænkt at kunne familie Stemmerne paa ham; men Planen er

strandet, sandsynligvis allerede paa Baumgartens egen Begjering. Paa den tyske Forenings sidste Vestrelesmøde var et Par Tyskefrindsede fra Mønter indbudte; man vilde drøfte Forberedelserne til Valget, men endelig ikke Kandidaturen. Man ledte videre efter en Kandidat.

Der forlyder nu, at man har fundet Manden. Om han selv har sagt Ja, vides ikke. Han talte paa Mødet om Sufferfabrikken i Sønderborg som en af de advarende Møster, tilhører en kendt hjemmetysk Familie, er Amtsforsand, Domaneformpagter, — kort sagt, der tales om Dr. C. Jacobsen paa Møntergaard paa Als. Denne er, saa vidt vides, en Tvangsforsykningsmand, som ikke har været særlig fremtrædende i Dr. Sørensen's Følge og som personlig ikke er lide om-talt. Han vilde saaledes uden Tvivl blive en farligere Kandidat end Dr. Sørensen, om end Personvalgmaalet selvfølgelig ikke har afgørende Betydning.

Fortsykningsloven i Arnum. En ny Forsykningsindretning indviede sig i den tyske Blad Fredag Eftermiddag den 9. Aug. i Arnum, nemlig en Husholdnings- og Bagstole. I Ekstratog fra Sønderborg ankom Landraaden, hans Hader, Hofpraest Dr. Sørensen og flere. Sognepraest, Pastor Fischer af Søtrup samt Landraaden og hans Hader talte. Efter et Kaffebord talte Landraad Mogens af Sønder om „Schleswig-Holsten“ og Hofpraesten om sin Rejse til Jerusalem sammen med Keiser Wilhelm for 14 Aar siden! Med 6 forlod Deltagerne Bøen i Plantagene og i Ekstratog. Stolen har kostet 60,000 Mark og har for Tiden 27 Elever.

Sønderborg. 32 Aar i Tugthuset. Ved Landsretten i Gleensborg for-handledes forleden Kl. „Mm.“ bl. a. følgende Sag:

Søndermand Thomas Hansen af Sønderborg, der er født den 4. April 1851 og mange Gange tidligere straffet — han har tilbragt 32 Aar i Tugthuset, har blandt andet haft en Straf paa 10 Aars Tugthuset for Sædelighedsforbrudelse — var anlagt for gentaget Tyveri og Tiggeri. For nogen Tid siden kom den anklagede en Dag ind til den gamle Enke Hansen i Sønder, hvor han efter Egenbed bad om noget Vand at drikke. Den gamle stode tog da sin Vengeping, der var i Kommoden, og gik hen til Vinuet for at tage en Stilling ud af den. Mens saa den fremmede sit Tilt til at stjæle hendes Ur. Efter at han havde modtaget 5 Penning, forsvandt han.

Retten anfaar for sandt, men ikke for tilstrækkelig bevist, at den anklagede havde tiggert, og frekendte ham paa dette Punkt. I øvrigt indviede han 2 Aars Tugthuset og 5 Aars Værestab for gentaget Tyveri. Det anfaar Kl. „Gleensborg Avis“ for særlig graverende, at han havde betjænnet en gammel, hjælpeløs kone, mens hun var i Færd med at øve Velgørenhed imod ham.

Brændstrup. 25 Aars Lærere-jubiläum. Torsdag den 15. Aug. kunde Lærer Clausen her i Bøen fejre sit 25 Aars Jubiläum som Lærer her. I Dagens Anledning var der mødt en Del Venner for at lykønske Jubilæaren, og Dagen forløb stille og smukt.

En Del af hans tidligere Elever overrakte deres gamle Lærer en Gæstebog som en lille Paakønnelse for, hvad han havde været for dem som Lærer, og hans nuværende Stolebørn overrakte ham en Bibel.

Stolelærer Clausen takkede for den venlige Opmærksomhed og rettede en lærlig Tak til sine gamle Elever for deres Ærlighed til ham. Lærer Clausen har helt ofret sig i Stolens Tjeneste, og det er ham om at gøre, at Børnene ogsaa faar noget lært. Selv om en og anden af Eleverne har ment, at der kunde spares paa den megen Værdom, saa har de fleste dog senere hen i Livet erfareet Værdien af en god Stolelærers Doms, og at den er let at bære. f.—r. i „Mm.“

Toflund. Ubejr. Torsdag Aften den 15. Aug. mellem 11—12

traf et heftigt Uvejr op fra Sydvest med Vind og Torden. Ved 12 Tiden, mens Uvejret var paa det højeste, kom der et Tordenstræld, saa Buerne kirrede, Regnen strømmede saa voldsomt ned i flere Timer, at man godt kunde fejle med en Hættebaad paa Toflund Søndergades. Noget Uvnedslag har ikke fundet Sted.

Starup. Uvnedslag. Eftermiddags den 16. Aug. ved Jiretiden traf et heftigt Uvejr hen over Eggen. Et Lyn slog ned i Laden til det Gøltmann, tidligere M. Petersen, tilhørende Landbolssted i Runding. Laden er bygget sammen med Nebelskurehuset. Da Sprøjtet hurtig kom til Stede, lykkedes det at begrænse Alden, saa Ejeren ved en omfattende Standsattelse kan blive boende i Huset.

Gøltmann lider dog et betydeligt Tab ved Uvnedslaget, idet han havde lavt forjætt, og da han for ikke saa lang Tid siden har overtaget Ejendommen, har han let ikke faaet Avlen forjætt, og Høet og Bygget var dragt i Hus. Med Uvejret fulgte en stærk Regn, der voldte mere Skade end Gavn.

Nordborg. Hønning og Nødder. (Bl. Av.) Her paa Eggen har Hønningen i denne Sommer givet et godt Udbytte. Pæren er 1 Mark for Bundet, saa det bliver jo i dobbelt Forhold en rar Vinbragt.

„Og om den Gave luffer et Begyn af Nøddetræet“ — sanger vi i Bøen om vor L, og i Mar er dette Begyn saa vengende fuldt af Nødder, at det er en hel Denslyst at gaa langs Vejene. Børnene kan ikke vente Tiden af, til Stallerne bliver brune, de er allerede paa Færde med Arogkæppe for at faa fat i de fede stærner. — Mange Nødder giver en streng Vinter, siger man.

Et gammelt, vistnok prægt Ord siger blandt andet, at til Nødder hører der Hønning, saa det passer jo godt — selv om Grækernes Nødder maatte ikke var Høstelsødder.

Ullerup. Dødsfald. (Dobbit.) Sognets ældste Mand Hr. Hansen i Ullerup er Mandag den 12. Aug. afgaaet ved Døden, 95 Aar gammel.

Hansen var i en Kærskælle Skjæper og boede i Sønderborg, som han forlod 1880. Han stiftede da til Ullerup, hvor han købte et Hus, i hvilket der blev drevet Høstet og som nu ejes af en Datter og Søsteren, hos hvem han tilbragte sin sidste Levetid. Som Skjæper har Hansen engang været „drufnet“, idet han faldt over Bord fra sit Partes Uheldet iagttoges af en Stidsdrenge, der saa i Nærheden. Drengen fik ham halet op og ført som død ind paa „Hotel Danmark“, hvor han ved Lægehjælp efter et Par Dagers Forløb atter kom til Live.

Alt, hvad dansk var, holdt Hansen højt, og trods sin høje Alder laanedes han aldrig ved Valgene.

Biskop P. Madens Erklæring i den Arboe-Nasmusienske Sag.

(Fortset fra Side 3.)

Man skulde have ventet, at en Mand med saadanne Anskuelser om Kristendommen vilde frastige sig sit Embede. Hvorledes kan en vaagen Samvittighed forlige sig med at beholde en Stilling som den lutheriske Kirkes befittede Tjener med Pligt til at arbejde i dens Mand, naar han er kommen til en Overbevisning, ud fra hvilken han maa modarbejde den? Men Pastor Arboe-Nasmusien synes hidtil slet ikke at have saadanne Tanter. Han stiller Sagen i den Grad paa Sodebet, at det skal være en Præst's Ret at stænge sin inderte Overbevisning inde af rent verdslige (økonomiske) Sønnen; han har kun Medlidenshed med den Sjæletort og det Kraftspild, det maa være (S. 3).

Selv vedgaar han aabent sin Uoverensstemmelse med Kirken; og med Sønnen til Mitalerne affinder han sig med Banfælsighederne (se hans Erklæring til Biskoppen af 6. Januar) ved den Betragtning, at kun Kirkesamfundet og ikke den fungerende Præst har Ansættelse — altsaa netop ved den samme Dvetydighed, som han beklager andre For-

Denne Dvetydighed er af saa alvorlig Art, at den baade fra et almindeligt moralsk og fra et religiøst Synspunkt maa siemples som ganske forfættelig, ligesom den ogsaa uundværlig maa vække almindelig Forargelse. En Mand maa staa ved sin Overbevisning. Enhver vil sikkert have Medfølelse med en Præst, som af aandelige Grunde giver Afkald paa sin Stilling. Men i vore Dage vil en saadan Stæbne kunne regne paa saa megen Deltagelse, at enten Samfundet eller private vil virke for, at han faar sit tilstrækkelige Udkomme, og i den Henseende vil der altid kunne regnes paa Kirkes Sympati.

Men hvis Pastor Arboe-Nasmusien vedblivende ikke føler Trang til at bringe sig ud af den ufærdige Stilling ved at fratrage sit Embede, ser jeg ikke, at Samfundet kan unddrage sig den Pligt at gøre Strid i denne Retning. Et Kirkesamfund, der holder det nye Testaments Kristendom og finder den udtrykt i det apostoliske Symbol og i den evangelisk-lutheriske Grundantagelse, gør sig til Spot og undergraver sig selv, hvis det taalor, at Præster i aabenbart Brud med deres Præstefæste gør sig til Talsmand for en saa væsensforskellig Betragtning. Jeg kan ikke tiltræde den Opfattelse, at Forudtænkningen for Samfundets Indtædten skulde være, at den vedkommende Præst's Menighed klager over ham. I et Tilfælde som det foreliggende berøres paa afgørende Maade det hele Kirkesamfund's Interesse; det er til Samfundet og ikke til den enkelte Menighed, Præsten har aflagt sit Præstefæste. Det er tilvisse i det Grad uafsluttet, at Præstefæstet faar en Stillehed, der indeligere end nu udtrykker den Mening, i hvilken Kirken faktisk fortaar det, og jeg har samtidig med denne Erklæring den Være at fremsende til Ministeriet et dertil sigende Forslag, vedtaget af samtlige Biskopper. Men hvorledes Løst end forandres, saa snart kan det ikke blive, at der hos Præsten kan gødfende Anskuelser som Arboe-Nasmusiens. Saa længe vi har blot nogenlunde ordnede Forhold i Folkekirken, vil det være en forargelig Forargelse at skaffe Blads i den for en saadan Forhøvelse. Skulde det naas, da maatte Folkekirken gaa ind i ganske faarste Tilstande med Arbed til at prædike hvad som helst som Kristendom og med Døgnvælle af al aandelig Enhed.

Men lærend der skrives til hans Afstedgætte, maa jeg med Genblik til den Uklarhed, hvoraf Foredraget ligger, finde det rigtigst, at der gennem hans Biskop forelægges ham det Overblik, om han virkelig vedkender sig, hvad der foreligger i Foredragets Ord. Hvis han maatte finde, at hans Ord rummer Mulighed for en anden Fortolkelse, der faar i et andet og nærmere Forhold til Kristendommens egentlige Væsen, og af denne Fortolkelse er den, hvorfra han er gaaet ud, da vilde Sagen jo være en anden. Men hvis der ikke ved hans Svar forandres noget i Situationen, ser jeg ikke, at en Udvalst til ham vil kunne nytte. Jeg udbeder mig til den Tid Sagen vaary tilkendt. Skulde der da ikke være Enighed mellem Biskopperne i Viborg og Sjælland, de eneste, der hidtil har haft Sagen til Erklæring, da maa jeg anse det for Kirkes uafsluttede Arv, at der indbentes Erklæring ogsaa fra de andre Biskopper. Sagen angaar i lige Grad dem alle; thi dens Afgørelse indeholder de mest indgribende kirkelige Konsekvenser. Jeg kan ikke være enig med det høje Ministerium i, at den Slags store, indre Sager kan afgøres endeligt af den enkelte Biskop, uden at Ministeriet blander sig deri eller sanktionerer Afgørelsen; thi heraf vilde følge, dels at Afgørelsen kunde blive forskellig i de forskellige Stifter, dels at Ministeriet paa ethvert Tidspunkt kunde, om det vilde, underkende Biskoppens Afgørelse; en besikkelig Udvalst vilde under saadanne Omstændigheder miste en stor Del af sin Virkekraft. Under hvormunder den danske Folkekirkes er tilfældet, er Kultusministeriet i Forbindelse med Kongen den eneste centrale og afflutende Myndighed.

P. Maden.

Skitteringer.

Til Japanmissionen:

Før skitteret se Abl. Nr. 35	\$834.19
Norma, N. Daf.; Zion's Menighed Offer ved en Søndagsskolefest til hjælp at underholde Jomemura	10.00
Eik Horn, Joma, Offer ved en Børnefest	15.60
Moorhead, Joma; Vethesda Mgh. Ungdomsforeningen	10.00
Tilfammen	\$869.79

Til Indianermissionen:

Før skitteret se Abl. Nr. 35	\$236.69
Albert Lea, Minn., Trinitatis Mgh., Søndagsskolen	17.66
Samme Sted P. Clausen og Hustru til en Kirke blandt Indianerne	10.00
Nelson, Minn., til en Kirke S. P. Nasmusien \$5.00, R. S. Gundersen, S. A. Hansen, L. M. Larsen hv. \$1.00	8.00
Beresford, S. Daf., til en Kirke, Lars Larsen	5.00
Tilfammen	\$277.35

Til Indremissionen:

Før skitteret se Abl. Nr. 35	\$692.60
Winnepota Kredts ved P. Clausen	45.00
Tilfammen	\$637.60

Blair d. 29. Aug. 1912.

Otto Hansen,
Kass. for d. fore. danske ev.-luth. Kirke i Am.

Til Kredsmissionen.

Illinois Kredts.

Kollekt ved Missionsmøde i Greenville, Mich.	\$13.95
Kollekt ved et Møde i Dwight, Ill.	3.40
Kollekt ved Missionsmøde, Edmore, Mich.	5.65
Kollekt ved Missionsmøde, Sidney, Mich.	3.54
Kollekt ved Missionsmøde, Greenville, Mich.	15.50
Thomas Tolsten, Dwight, Ill.	3.00
Tilfammen	\$45.04

Med Tak modtaget

Peter S. Linden
1410 Congress St.

DANA COLLEGE.

Hvorfor ikke komme til vor Skole og lade Dem uddanne til Lærergerningen. Tidssvarende Undervisningsmetoder følges. „State Teachers Certificates“ udstedes. Skriv efter nyt Katalog.

DANA COLLEGE, BLAIR, NEBR.

THE LUTHERAN SUNDAY SCHOOL HANDBOOK

A Manual for Sunday School Teachers by Rev. J. R. E. Hunt, with Foreword by Prof. E. Norelius and Introduction by Dr. G. H. Gerberding. Published by the Swedish Augustana Synod. 291 Pages in handsome Cloth Binding with Title stamped in Gold on Back and Side. Price \$1.00.

Contents by chapters:

Part I.

1. Historical Sketch of the Religious Education of the Christian Youth.
2. The Lutheran Conception of the Sunday-school.
3. The Aim of the Lutheran Sunday-school.
4. Relation of the Sunday-school to the Church.
5. The Relation between the Sunday-school and the Pastor.
6. The Relation between the Sunday-school and the Home.
7. The Relation of the Sunday-school to the unconfirmed and the confirmed.
8. The Lutheran Sunday-school Superintendent and other Officers.
9. The Lutheran Graded Sunday-school.
10. The General Council Graded System.
11. The Intermediate and Senior Departments.
12. Music in the Sunday-school.
13. The Catechism in the Sunday-school.
14. Special Days and Services in the Sunday-school.
15. Discipline in a Lutheran Sunday-school.

Part II.

16. The Office and appointment of a Sunday-school Teacher.
17. Some Qualifications of a Lutheran Sunday-school Teacher
18. Some Qualifications of a Lutheran Sunday-school Teacher (continued).
19. The Sunday-school Teacher's Work and Aims.
20. The Lutheran Sunday-school Teacher's Preparation.
21. The Lutheran Sunday-school Teacher's Teaching.
22. Method of Teaching.

Part III.

23. Child Study.
24. Childhood.
25. Boyhood and Girlhood.
26. Early Adolescence.

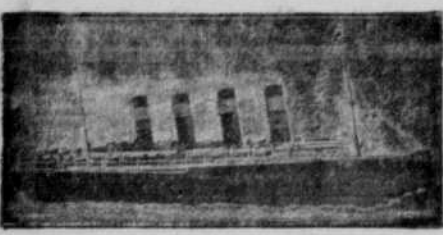
To the great army of Lutheran Sunday-school teachers who voluntarily are rendering to the Master a great service of love this book is dedicated by the author.

It is a book that deserves a place in the library of every Lutheran Sunday-school teacher who can read the English language.

The book is carried in stock by

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,
BLAIR, NEBR.

• Skal Du Reise?

Hvis du tænker paa at tage en Tur til Gamlelandet eller sende Bilet til Blegtinge, da kom du, at vi i en Række af Aar har solgt Biler til Chicago. Vi sælger Biletter paa alle de største og bedste Linier og skaffer nye Rejsende Plads i Smakshytterne uden ekstra Betaling. Altid godt Besættelse. Penges veksel og Hjemsende. Kronesedler kjøbes og sælges. Alle Vortplaninger faaes ved Henvendelse til vort Udvandringskontor.

Evangelisten Publishing Society
3525 Fullerton Ave., Chicago, Ill.

COPENHAGEN
Snustobak for Skraaning.

VI GARANTERER for at „Copenhagen“ Snus er og har været fuldstændig ren. Hvis Dens Forskander ikke har det, vil vi sende Dem det fr. Post til den almindelige Pris, 5 Cent Bøken, indtil Dens Forskander faar det. Primærk modtagen. „Copenhagen“ er Verdens bedste Skraaningstobak.

WEYMAN-BRUTON COMPANY,
50 Union Square, New York.